

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

ĐẶNG NGỌC HUYỀN

**NGHIÊN CỨU GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN KINH
TẾ TRANG TRẠI HUYỆN ĐỒNG HỖ,
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Thái Nguyên - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

ĐẶNG NGỌC HUYỀN

**NGHIÊN CỨU GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN KINH
TẾ TRANG TRẠI HUYỆN ĐỒNG HỖ,
TỈNH THÁI NGUYÊN**

Ngành Phát triển nông thôn

Mã số: 60.62.01.16

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thị Minh Thọ

Thái Nguyên - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và hoàn toàn chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ để thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Đặng Ngọc Huyền

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được sự giúp đỡ tận tình của nhiều tập thể, cá nhân. Nhân dịp này tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đến:

Tôi xin trân trọng bày tỏ lòng biết ơn tới tất cả các thầy, cô giáo Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên và Phòng quản lý đào tạo sau Đại học đã dạy bảo, giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với cô giáo TS.Nguyễn Thị Minh Thọ, người đã tận tình hướng dẫn dìu dắt tôi trong suốt quá trình nghiên cứu đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn cán bộ, nhân viên phòng Nông nghiệp và PTNT, Chi cục Thống kê, UBND các xã và các hộ trang trại trên địa bàn huyện Đồng Hỷ đã nhiệt tình giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình nghiên cứu đề tài.

Tôi vô cùng biết ơn gia đình, đồng nghiệp và các bạn gần xa đã giúp đỡ động viên tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2014

Tác giả

Đặng Ngọc Huyền

MỤC LỤC

	Trang
LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG	viii
DANH MỤC CÁC HÌNH	x
MỞ ĐẦU	1
1. Đặt vấn đề.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
2.1. Mục tiêu chung.....	3
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	3
3. Câu hỏi nghiên cứu toàn luận văn.....	3
4. Những đóng góp mới của luận văn.....	3
5. Kết cấu luận văn.....	4
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	5
1.1. Cơ sở khoa học về phát triển kinh tế trang trại	5
1.1.1. Trang trại và kinh tế trang trại	5
1.1.2. Những tiêu chí xác định kinh tế trang trại	8
1.1.3. Vai trò và vị trí của kinh tế trang trại.....	9
1.1.4. Đặc trưng của kinh tế trang trại.....	13
1.1.5. Những yếu tố ảnh hưởng đến phát triển kinh tế trang trại.....	18
1.2. Tình hình phát triển kinh tế trang trại ở một số nước và ở Việt Nam	24
1.2.1. Tình hình phát triển kinh tế trang trại ở một số nước trên thế giới.....	24
1.2.2. Tình hình phát triển kinh tế trang trại ở Việt Nam	25
1.2.2.1. Tình hình phát triển kinh tế trang trại ở Việt Nam qua các thời kỳ... ..	25

1.2.2.2. Một số kết quả và kinh nghiệm phát triển kinh tế trang trại ở một số địa phương của Việt Nam.	28
1.2.2.3. Bài học kinh nghiệm cho phát triển kinh tế trang trại ở huyện Đồng Hỷ	33
Chương 2: NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	35
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	35
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	35
2.3. Phạm vi nghiên cứu.....	35
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	35
2.4.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	35
2.4.1.1. Thu thập tài liệu và số liệu thứ cấp	35
2.4.1.2. Thu thập tài liệu, số liệu sơ cấp.....	36
2.4.2. Chọn điểm nghiên cứu	36
2.4.3. Xử lý và tổng hợp số liệu	37
2.4.4. Các phương pháp phân tích.....	38
2.4.5. Hệ thống chỉ tiêu đánh giá	39
2.4.5.1. Các chỉ tiêu đánh giá kết quả sản xuất.....	39
2.4.5.2. Các chỉ tiêu phản ánh hiệu quả sản xuất của trang trại.....	40
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	41
3.1. Mô tả địa bàn nghiên cứu.....	41
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	41
3.1.1.1. Vị trí địa lý	41
3.1.1.2. Địa hình	41
3.1.1.3. Đất đai và thổ nhưỡng.....	43
3.1.1.4. Điều kiện khí hậu, thời tiết.....	47
3.1.1.5. Thủy văn.....	48
3.1.1.6. Tài nguyên rừng và khoáng sản	49

3.1.2. Điều kiện về kinh tế - xã hội	49
3.1.2.1. Tình hình nhân khẩu và lao động.....	49
3.1.2.2. Cơ sở vật chất kỹ thuật của huyện	52
3.1.2.3. Tình hình kinh tế của huyện.....	54
3.2. Thực trạng về phát triển kinh tế trang trại trên địa bàn huyện Đồng Hỷ. 57	
3.2.1. Tình hình chung về kinh tế trang trại trên địa bàn huyện Đồng Hỷ	57
3.2.2. Tình hình phát triển kinh tế trang trại của Đồng Hỷ.....	61
3.2.2.1. Quy mô của loại hình trang trại	61
3.2.2.2. Thực trạng nguồn vốn của các mô hình trang trại	67
3.2.2.3. Thực trạng về các chính sách hỗ trợ của nhà nước đối với phát triển kinh tế trang trại	70
3.2.3. Kết quả sản xuất của các mô hình kinh tế trang trại điều tra mẫu	71
3.2.4. Tỷ suất hàng hoá của các trang trại.....	75
3.2.5. Hiệu quả của các mô hình kinh tế trang trại trên địa bàn Đồng Hỷ	76
3.2.5.1. Hiệu quả về mặt kinh tế	76
3.2.5.2. Hiệu quả về mặt xã hội	78
3.2.5.3. Hiệu quả về môi trường	79
3.2.6. Khó khăn và hạn chế đến sự phát triển kinh tế trang trại huyện Đồng Hỷ	80
3.2.6.1. Về thị trường tiêu thụ.....	80
3.2.6.2. Vấn đề về vốn sản xuất kinh doanh	82
3.2.6.3. Về lao động trong các trang trại.....	83
3.2.6.4. Vấn đề ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật-công nghệ trong sản xuất.....	84
3.2.6.5. Vấn đề qui hoạch và xây dựng kết cấu hạ tầng cơ sở.....	84
3.2.6.6. Vấn đề về công nghệ chế biến sản phẩm và sau thu hoạch	85
3.2.6.7. Vấn đề về pháp lý.....	85

3.3. Giải pháp chủ yếu để phát triển kinh tế trang trại ở huyện Đồng Hỷ.....	85
3.3.1. Quan điểm phát triển kinh tế trang trại ở Đồng Hỷ.....	85
3.3.2. Định hướng chiến lược phát triển.....	86
3.3.3. Mục tiêu phát triển kinh tế trang trại cho huyện Đồng Hỷ.....	89
3.3.4. Một số giải pháp phát triển kinh tế trang trại ở huyện Đồng Hỷ.....	90
3.3.4.1. Phát triển thị trường.....	90
3.3.4.2. Mở rộng và tăng cường các hình thức liên kết, hợp tác.....	91
3.3.4.3. Gia tăng các yếu tố nguồn lực.....	91
3.3.4.4. Mở rộng công nghệ chế biến và bảo quản nông sản.....	94
3.3.4.5. Xây dựng thương hiệu trang trại.....	94
3.3.4.6. Giải pháp cụ thể cho từng loại hình trang trại.....	95
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	98
1. Kết luận.....	98
2. Đề nghị.....	100
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	101
I. Tiếng Việt.....	101
II. Tiếng Anh.....	102
III. Website.....	102

DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

BQ	: Bình quân
Cây ĂQ	: Cây ăn quả
CNH	: Công nghiệp hoá
CPTG	: (IC) Chi phí trung gian
ĐVT	: Đơn vị tính
GTGT	: (VA) Giá trị gia tăng
GTSX	: (GO) Giá trị sản xuất
HTX	: Hợp tác xã
KTTT	: Kinh tế trang trại
KT-XH	: Kinh tế xã hội
LĐ	: Lao động
PTNT	: Phát triển nông thôn
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
TW	: Trung ương
VAC	: Vườn ao chuồng

DANH MỤC CÁC BẢNG

	Trang
Bảng 1.1. Các loại trang trại phân theo vùng, thời điểm 01/7/2013	27
Bảng 2.1. Số lượng mẫu điều tra ở các điểm nghiên cứu	37
Bảng 3.1. Đặc điểm địa hình huyện Đồng Hỷ	42
Bảng 3.2. Tình hình sử dụng đất đai của huyện Đồng Hỷ năm 2011-2013 ...	44
Bảng 3.3. Tình hình nhân khẩu và lao động của huyện Đồng Hỷ	51
Bảng 3.4. Kết quả sản xuất các ngành kinh tế huyện Đồng Hỷ giai đoạn (2011 - 2013).....	55
Bảng 3.5. Loại hình và cơ cấu trang trại của huyện trong giai đoạn 2011-2013.....	58
Bảng 3.6. Các loại hình trang trại của huyện phân bố theo các đơn vị hành chính	58
Bảng 3.7. Các loại hình trang trại của huyện Đồng Hỷ phân bố theo vùng sinh thái	60
Bảng 3.8. Quy mô diện tích của trang trại	61
Bảng 3.9. Số lượng vật nuôi, diện tích nuôi trồng thủy sản của các trang trại (tính bình quân một trang trại)	62
Bảng 3.10. Thực trạng nhân khẩu và lao động của các loại hình trang trại Đồng Hỷ (tính bình quân cho 1 trang trại).....	63
Bảng 3.11. Thực trạng đất nông nghiệp của các mô hình trang trại huyện Đồng Hỷ (tính bình quân cho 1 trang trại).....	66
Bảng 3.12. Nguồn vốn SXKD của các mô hình trang trại (tính bình quân 1 trang trại)	68
Bảng 3.13. Giá trị sản xuất bình quân của các mô hình trang trại phân theo cơ cấu nguồn thu	73